

Sikkerhetsdatablad

ADDA ekspanderende stolpemørtel

Versjon 1.1

Utarbeidet: 04-09-2024

Revisjon: 10-05-2026

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator.

Handelsnavn: ADDA ekspanderende stolpemørtel

UFI: KK20-G090-A00E-PQYU

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes:

Bruksområde: Ekspanderende stolpemørtel.

Anvendelser som frarådes: Dette produktet anbefales ikke for annen bruk enn det som er angitt over.

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet:

Produsent: Adda Byggkjemi AS
Grønland 32B
3045 Drammen
Norge
Telefon: +47 32 26 09 99
www.adda.no
mail@adda.no

1.4 Nødtelefonnummer: Giftinformasjonen på tlf.nr.: 22 59 13 00.

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen.

Skin Irrit. 2 H315, Eye Dam. 1; H318, STOT SE 3, H335.

2.2 Merkingselementer.

Faresymbol

Signalord

Fare

Inneholder: Portland, sement.

H-setninger:

H315 Irriterer huden.

H318 Gir alvorlig øyeskade.

H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Sikkerhetsdatablad

ADDA ekspanderende stolpemørtel

Versjon 1.1

Utarbeidet: 04-09-2024

Revisjon: 10-05-2026

P-setninger:

Almenne:

P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

Forebygging:

P260 Ikke innånd støv.

P280 Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

Tiltak:

P302 + P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann.

P304 + P340 + P312 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag.

P305 + P351 + P338 + P310 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.

Oppbevaring:

-

Disponering:

P501 Innhold/beholder leveres til godkjent mottaksstasjon for farlig avfall.

Annen merking:

EUH208 Inneholder Røykgass støv, Portland sement. Kan gi en allergisk reaksjon.

Sement reagerer med vann og danner en sterk alkalisk løsning. Hudkontakt med våt sement, fersk betong eller mørtel kan derfor forårsake irritasjon, eksem eller etseskader. Kan forårsake skade på produkter laget av aluminium eller andre ikke-edle metaller.

2.3 Andre farer.

Sement gir en sterk basisk reaksjon med vann og kroppsvæsker. Ved tilsetning av vann vil stoffet virke etsende på hud og øyne. Jevnlig hudkontakt kan gi eksem. Innholdet av seksverdig krom er mindre enn 0,0002% og risikoen for utvikling av kromeksem er derfor redusert. Støv og partikler kan rispe og irritere øynene.

Produktet inneholder ingen PBT- eller vPvB-stoffer i henhold til REACH 1907/2006.

Produktet inneholder ikke stoffer med hormonforstyrrende egenskaper i henhold til EU-forordning 2017/2100 eller kommisjonsforordning EU 2018/605.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1 Stoffer: Produktet er en blanding.

3.2 Stoffblandinger:

CAS / EC-nr.	REACH-nr.	Navn	Innhold %	Klassifisering
14808-60-7 / 238-878-4	*	Kvarts, ikke respirabel	50-75	Ikke klassifisert**
65997-15-1 / 266-043-4	*	Portland, sement	30-40	Skin Irrit. 2; H315, Eye Dam. 1; H318, STOT SE 3; H335.

Sikkerhetsdatablad

ADDA ekspanderende stolpemørtel

Versjon 1.1

Utarbeidet: 04-09-2024

Revisjon: 10-05-2026

68475-76-3 / 270-659-9	01-2119486767-17	Røykgass støv, Portland sement	0,1-0,3	Skin Irrit. 2; H315, Skin Sens. 1; H317, Eye Dam. 1; H318, STOT SE 3; H335.
------------------------	------------------	--------------------------------	---------	---

*Fritatt i henhold til REACH vedlegg V.7.

**Har grenseverdi.

Se avsnitt 16 for fullstendig ordlyd av alle H-setningene som nevnt i punkt 3. Grenseverdier er, hvis tilgjengelig, oppført i avsnitt 8.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak.

Generelt:	En generell regel bør være at man alltid tilkaller lege hvis man er i tvil om symptomene.
Innånding:	Personen bringes ut i frisk luft og holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: søk lege.
Hudkontakt:	Etter kontakt med tørr sement, fjern sementen og skyll deretter rikelig med vann. Etter kontakt med våt sement, vask huden med store mengder vann. Fjern tilsølte klær, sko, klokke, etc. og rengjør grundig før gjenbruk. Oppsøk medisinsk behandling i alle tilfeller av hudirritasjon eller etseskader.
Øyekontakt:	Ikke gni øynene da dette kan føre til mekanisk skade på hornhinna. Fjern ev. kontaktlinser. Bøy hodet, hold øyelokkene fra hverandre og skyll øyet umiddelbart med mye rent vann i minst 15 minutter for å fjerne alle partikler. Unngå å spyle partikler inn i uskadd øye. Hvis mulig, bruk isotont saltvann (0,9 % NaCl). Kontakt en spesialist i yrkesmedisin eller øyelege.
Svelging:	Ikke fremkall brekninger. Hvis personen er ved bevissthet, skyll munnen med vann og gi rikelig med vann å drikke. Kontakt øyeblikkelig lege eller Giftinformasjonen.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede:

Øyne: Øyekontakt med sement (tørr eller våt) kan forårsake alvorlige og potensielt irreversible skader.

Hud: Sement kan ha en irriterende effekt på fuktig hud (pga svette eller fuktighet) etter langvarig kontakt, eller kan forårsake kontakteksem etter gjentatt kontakt. Kan gi en allergisk reaksjon.

Langvarig hudkontakt med våt sement eller våt betong kan forårsake alvorlige etseskader fordi de utvikler seg uten at man kjenner smerter (for eksempel ved kneling i våt betong selv når man bruker bukser).

Innånding: Gjentatt innånding av støv fra vanlig sement over lang tid øker risikoen for å utvikle lungesykdommer.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig:

Behandle symptomatisk.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slukningsmidler

Brannslukkingsmidler: Produktet i seg selv brenner ikke. Tilpass slukningstiltak til omgivelsene.

Uegnete brannslukkingsmidler:

Ingen kjente.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen:

Produktet er ikke brennbart.

Slukningsvann som har vært i kontakt med produktet, kan være etsende.

5.3 Råd for brannmannskap: Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha lufttilført åndedrettsvern.
Vær oppmerksom på at slukkevann som har vært i kontakt med sement kan bli alkalisk (høy pH).

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner:

Bruk verneutstyr, se avsnitt 8. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av støv. Bruk arbeidsmetoder som minimerer støvdannelse.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø:

Unngå utslipp til avløp, kloakkledninger eller vannløp.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing:

Tørr produkt: Ta opp mekanisk. Unngå støvdannelse. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Våt produkt: Våt sement/mørtel ryddes opp og plasseres i en container. La stoffet tørke og stivne før deponering som beskrevet i seksjon.

Bortskaff kontaminert materiale som avfall i.h.t. punkt 13.

6.4 Henvisning til andre avsnitt:

Se avsnitt 8 for personlig verneutstyr.

Se avsnitt 13 for sluttbehandling av avfall.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering:

Se avsnitt 8 for opplysninger om egnet personlig verneutstyr.

Vask eksponerte områder grundig etter bruk. Ikke spis eller drikk hvor produktet håndteres. Unngå innånding av støv/pulver. Unngå kontakt med hud, øyne og klær. Unngå eller minimere støvdannelse. Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt. Vann for skylling av øyne og hud skal finnes tilgjengelig. Sørg for god ventilasjon, om nødvendig, bruk mekanisk ventilasjon/punktavsug.

Sikkerhetsdatablad

ADDA ekspanderende stolpemørtel

Versjon 1.1

Utarbeidet: 04-09-2024

Revisjon: 10-05-2026

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter:

Oppbevares i lukket originalemballasje på et tørt sted. Åpnet emballasje lukkes etter bruk, og bør brukes så snart som mulig. Når det oppbevares under fuktige forhold, vil kromnøytraliseringen reduseres. Oppbevares utilgjengelig for barn.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r):

Dette produktet bør bare brukes til formål som beskrevet i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametere – grenseverdi:

CAS-nummer:	Kjemisk navn:	Grenseverdi:	Anm:	Referanser:
14808-60-7	Kvarts, Totalstøv	0,3 mg/m ³	K7	2026
-	Respirabelt støv Totalt støv	5 mg/m ³ 10 mg/m ³	-	2026

K: Kjemikalier som skal betraktes som kreftfremkallende.

7: Støv som inneholder a-kvarts, kristobalitt og/eller tridymitt vurderes ut fra summasjonsformel. Samtidig må verdiene for sjenerende støv overholdes.

DNEL / PNEC:

-

8.2 Eksponeringskontroll.

Tekniske tiltak:

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Luftbårne konsentrasjoner skal holdes lavest mulig og under gjeldende grenseverdier. Bruk evt. punktavsug såfremt alminnelig luftgjennomstrømning ikke er tilstrekkelig.

Generelt:

Røyking, inntak av mat og drikke, samt oppbevaring av tobakk, mat og drikkevarer er ikke tillatt i arbeidslokalet. Ved hver pause i bruk av produktet og ved arbeidsstans skal eksponerte områder av kroppen vaskes. Vann for skylling av øyne og hud skal finnes tilgjengelig. Unngå innånding av støv. Unngå hudkontakt med fersk mørtel eller betong. Før du begynner å jobbe med sement, smør på en beskyttelseskrem og smør på på nytt med jevne mellomrom. Umiddelbart etter arbeid med sement eller sement-holdige materialer, bør du vaske seg eller dusje og bruke fuktighetskremer på huden. Fjern tilsølte klær, sko, klokke etc. og rengjør dem grundig før gjenbruk.

Personlig verneutstyr:

Personlig verneutstyr skal være CE-merket.

Sikkerhetsdatablad

ADDA ekspanderende stolpemørtel

Versjon 1.1

Utarbeidet: 04-09-2024

Revisjon: 10-05-2026

Åndedrettsvern: Åndedrettsvern skal brukes hvis luftforurensningen overstiger grenseverdi – filter P2. EN 149.

Håndvern: Bruk vernehansker. Skal bare benyttes beskyttelseshansker med CE-merking kategori III. (i henhold til standard NS-EN 374). Må være ugjennomtrengelig og bestandig overfor produktet. Ta kontakt og rådfør med hanskeleverandør angående gjennomtrengningstid etc.
Mulighet: Nitril ≥ 480 min.
Tykkelse: $\geq 0,60$ mm.
Bytt fuktete hansker. Ha ekstra hansker klar.

Øyevern: Bruk godkjente briller eller vernebriller i henhold til NS-EN 166 ved håndtering av tørr eller våt sement for å forhindre kontakt med øynene.

Kroppsværn: Bruk tettsittende fottøy og langermede verneklær samt beskyttelseskrem for å beskytte huden. Hvis kontakt med fuktig sement / bindemiddel ikke kan unngås, bør tøy/sko også være vanntett.

Begrensning av eksponering av miljøet:

Utslipp fra ventilasjon eller prosessutstyr bør kontrolleres for å sikre at de er i samsvar med kravene i gjeldende miljølovgivning.

Unngå utslipp/spyling av sement i avløp og vann pga høy alkalitet. pH over 9 kan medføre negativ innvirkning på akvatisk miljø.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper:

Fysisk tilstand:	Pulver
Farge:	Grå
Lukt:	Ingen
Smeltepunkt/frysepunkt:	Ingen data
Kokepunkt eller startkokepunkt:	Ingen data
Antennelighet:	Ingen fare
Nedre og øvre eksplosjonsgrense:	Ingen data
Flammepunkt:	Ingen data
Selvantennelsestemperatur:	Ingen data
Spaltingstemperatur:	Ingen data
pH:	>12
Kinematisk viskositet	Ingen data
Løselighet:	Kan blandes med vann*
Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann:	Ingen data
Damptrykk:	Ingen data
Tetthet og/eller relativ tetthet:	$1,3 - 1,7 \text{ g/m}^3$
Relativ damptetthet:	Ingen data
Partikkelegenskaper:	Ingen data

*Ikke løselig med vann, men blandbar.

9.2 Andre opplysninger.

Dette produktet reagerer med vann og danner en sterk kalsiumhydroksidløsning som deretter herder til en fast masse.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

- 10.1 Reaktivitet:** Stabilt produkt ved normale forhold.
Reagerer med vann og danner en fast masse.
- 10.2 Kjemisk stabilitet:** Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
Kromnøytraliseringen reduseres med tiden.
- 10.3 Mulighet for farlige reaksjoner:**
Ingen farlige reaksjoner ved lagring og bruk under normale forhold.
Produktet reagerer med fuktighet og danner en sterkt alkalisk løsning som herder til en fast masse.
- 10.4 Forhold som skal unngås:**
Unngå kontakt med vann og fukt, bortsett fra under tilsiktet bruk.
- 10.5 Uforenlige materialer:** Syrer.
- 10.6 Farlige nedbrytingsprodukter:**
Ingen farlige nedbrytingsprodukter kjente ved anbefalt bruk og oppbaving.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008.

- Akutt toksisitet:** Ikke klassifisert.
- Portland, sement – CAS 65997-15-1:
Dermal – LD50 – Kanin: >2000 mg/kg
- Kvarts – CAS 14808-60-7:
Oral – LD50 – Rotte: >2000 mg/kg
Dermal – LD50 – Kanin: >2000 mg/kg
- Irritasjon/etsing av huden:** Irriterer huden.
- Alvorlig øyeskade/-irritasjon:** Gir alvorlig øyeskade.
- Framkalling av hud- og luftveisallergi:** Ikke klassifisert.
Portland, sement, CAS 65997-15-1: Enkelte personer kan utvikle eksem ved eksponering for vått sementstøv, forårsaket enten av høy pH som induserer irritasjonsbetinget kontaktdermatitt etter langvarig kontakt, eller ved en immunologisk reaksjon på løselig Cr (VI) som utløser allergisk kontakteksem. Responsen kan vises i en rekke former som spenner fra et mildt utslett til alvorlig dermatitt og er en kombinasjon av de to ovennevnte mekanismer.
Hvis sementen inneholder et løselig Cr (VI) reduksjonsmiddel, og så lenge den nevnte effektivitetsperioden av kromat reduksjonen ikke overskrides, forventes ingen sensibiliserende effekt.
- Kimcellemutagenisitet:** Ikke klassifisert.

Sikkerhetsdatablad

ADDA ekspanderende stolpemørtel

Versjon 1.1

Utarbeidet: 04-09-2024

Revisjon: 10-05-2026

Evne til å framkalle kreft:	Ikke klassifisert.
Forplantningsgiftighet:	Ikke klassifisert.
STOT, enkelteksponering:	Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
STOT, gjentatt eksponering:	Ikke klassifisert.
Aspireringsfare:	Ikke klassifisert.

11.2 Andre opplysninger:

Hormonforstyrrende stoffer egenskaper:

Produktet inneholder ingen kjente eller mistenkte hormonforstyrrende stoffer.

Andre opplysninger:

Øyne: Øyekontakt med sement (tørr eller våt) kan forårsake alvorlige og potensielt irreversible skader.

Hud: Sement kan ha en irriterende effekt på fuktig hud (pga svette eller fuktighet) etter langvarig kontakt, eller kan forårsake kontakteksem etter gjentatt kontakt.

Langvarig hudkontakt med våt sement eller våt betong kan forårsake alvorlige etseskader fordi de utvikler seg uten at man kjenner smerter (for eksempel ved kneling i våt betong selv når man bruker bukser).

Innånding: Gjentatt innånding av støv fra vanlig sement over lang tid øker risikoen for å utvikle lungesykdommer.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Giftighet: Ikke klassifisert.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet:

Ikke lett bionedbrytbar (uorganisk forbindelse).

12.3 Bioakkumuleringsevne: Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.

12.4 Mobilitet i jord: Produktet er ikke oppløselig i vann.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurderinger:

Produktet inneholder ingen PBT eller vPvB stoffer.

12.6 Hormonforstyrrende stoffer egenskaper:

Produktet inneholder ingen kjente eller mistenkte hormonforstyrrende stoffer.

12.7 Andre skadevirkninger: Etter herding representerer produktet ingen toksisitetsrisiko.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder:

Unngå utslipp til miljøet.

Ta hånd om dette kjemikaliet og dets emballasje og lever det til godkjent avfallsbehandlingsanlegg. I henhold til europeisk avfallskatalog, er avfallskoder ikke produkt-spesifikke men anvendesspesifikke. Avfallskoder bør fastsettes av brukeren, basert på produktets tiltenkte anvendelse.

Mulighet:

EAL-kode:

EAL: 10 13 14 betongavfall og betongslam.

EAL: 17 01 01 betong.

Forurenset emballasje:

Forurenset emballasje: *15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Generelt:

Ikke farlig gods (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO)

	ADR/RID	IMDG/IMO
14.1 FN-nummer eller ID-nummer	Ikke relevant.	Ikke relevant.
14.2 FN-forsendelsesnavn	Ikke relevant.	Ikke relevant.
14.3 Transportfareklasse(r)	Ikke relevant.	Ikke relevant.
14.4 Emballasjegruppe	Ikke relevant.	Ikke relevant.
14.5 Miljøfarer EMS:	Ikke relevant. Ikke relevant.	Ikke relevant. Ikke relevant.
Annen informasjon	Ikke relevant.	Ikke relevant.

14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren:

Ikke relevant.

14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter:

Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen:

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 (REACH). CLP forordning nr. 1272/2008.
Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier - Norge. Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO.
Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
Forskrift om vern mot eksponering for kjemikalier på arbeidsplassen. ADR 2025.

Ytterligere informasjon: Personer under 18 år må som hovedregel ikke yrkesmessig arbeide med dette produktet.

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet:

Kjemisk sikkerhetsrapport (CSR) er ikke utarbeidet for dette produktet.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Forklaring til H-setninger i avsnitt 3:

H315 Irriterer huden.
H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.
H318 Gir alvorlig øyeskade.
H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Annet:

Ethver annen bruk av produktet, eventuelt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser, skjer på brukerens eget ansvar.

Forkortelser og akronymer brukt i sikkerhetsdatabladet:

REACH: Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensninger av kjemikalier.
CLP: Forordning om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger; forordning (EF) nr. 1272/2008.
CAS-nummer: Identifikasjonsnummer som er gitt et stoff i Chemical Abstracts Service.
EF-nummer: EINECS- og ELINCS-nummer (se også EINECS og ELINCS).
DNEL: Avledet nivå uten virkning.
PNEC: Beregnet null-effekt-konsentrasjon.
STOT: Giftvirkning på bestemte organer.
LD50: Dødelig dose for 50 % av en testpopulasjon (median dødelig dose).
LC50: Dødelig konsentrasjon for 50 % av en testpopulasjon.
EC50: Den konsentrasjon som gir 50% effekt på en bestemt parameter (feks. vekst) i en toksisitetstest
PBT: Persistent, bioakkumulerende og giftig stoff.
vPvB: Svært persistent og svært bioakkumulerende.

Revisjon 10-05-2026 avsnitt:

1, 8, 15.

Validert av:

SRS

www.sikkerhetsdatablader.com